
OPSCRIFT

Vergadering van 11 april 2016

Nummer: 2016_MV_00174

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Stephanie D'hose: De Maagd

Raadslid(-leden):

Stephanie D'hose - Open Vld

Bevoegd:

Annelies Storms

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Zaterdag vernamen we via de pers dat het verwijderen van een prop, die al enkele weken onderaan het schilderij De Maagd op de klokkenstoel hing, iets te grondig gebeurde. Ook de verfstrepen naast het schilderij, die er integraal deel van uitmaken, werden verwijderd.

De kunstenaar reageerde ontstemd en eist in de pers dat het schilderij gerestaureerd wordt. Hij voegde hier meteen aan toe dit niet zelf te zullen doen.

Concreet heb ik dan ook volgende vragen:

Vraag:

- Is al duidelijk hoe dit is kunnen gebeuren en welke maatregelen zullen worden genomen om dergelijke fouten in de toekomst te voorkomen?
- Welke stappen zullen worden ondernomen om het schilderij in eer te herstellen?

ANTWOORD

11 april 2016

Ik heb bij de stadsdiensten het relaas van de feiten opgevraagd om te weten hoe een en ander precies is gelopen.

Dit is de informatie die ik verkregen heb:

Toen werd vastgesteld dat er zich een propje bevond op het schilderij De Maagd van Michael Borremans op de klokkentoren op het Emile Braunplein, werd door de Cultuurdienst contact opgenomen met het restauratieteam van het SMAK. Die hebben het probleem ter plaatse bekeken en meegegeven dat het als dusdanig voorzichtig mocht worden verwijderd door de dienst bevoegd voor het onderhoud van de kunstwerken in de publieke ruimte. Het restauratieteam van het SMAK zou dan aansluitend bekijken of er blijvende schade zou zijn onder de prop om dan desgevallend zelf de noodzakelijke restauratie uit te voeren. Michael Borremans was hiervan op de hoogte.

Een medewerker van de bevoegde dienst, de Dienst Onderhoud Gebouwen, heeft de prop, die duivenpoep bleek te zijn, voorzichtig verwijderd en de luttele resten duivenpoep van de prop met water en Kleenex van het schilderij verwijderd. Daarna heeft hij ook de veggen ernaast op exact dezelfde manier verwijderd. Die veggen waren in tegenstelling tot het schilderij door de kunstenaar niet voorzien van een beschermende laag en lieten zich daarom met water en Kleenex moeiteloos verwijderen. De betrokken medewerker heeft dit volledig te goeder trouw gedaan en als een initiatief van het moment zelf.

Onmiddellijk na de vaststelling hebben we samen met de kunstenaar beslist om het werk te herstellen en hebben we een restauratrice aangesproken.

Uit dit gesprek is echter gebleken dat de strepen nooit op een identieke manier kunnen nagebootst worden. Meer nog, zelfs de beste benadering zou nooit de authenticiteit en de echtheid van het werk hiermee herstellen.

Michaël Borremans betreurt uiteraard dat een deel van het werk verdwenen is, maar heeft uiteindelijk beslist om het zo te laten. Hij vat het zeer filosofisch op in die zin dat volgens de kunstenaar zaken nu eenmaal veranderen en fouten gebeuren, net zoals ook het leven is.
